SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

Riktlinjer för tävlingar/bedömningar för fyra-, fem-, sex-, sjuåriga hästar och fem-, sexåriga ponnyer.

Ändamålet med unghästtävlingar är att vänja fyra-, fem- sex- och sjuåriga hästar/ponnyer vid dressyrtävling och dressyrbanan, samt att ge dem tillfälle att tävla enbart mot varandra i samma svårighetsgrad. TR I och II ska gälla.
(När det allmänt står ”häst” i texten menas både ridhäst och ponny.)

Principer för bedömning av unghästklasser
De fyra mest väsentliga delarna vid bedömningen av unghästklasser är följande:

- Gångarter
- Utbildningsstatus
- Harmoni
- Det allmänna intrycket inklusive byggnad, temperament och den naturliga fallenheten för att bli en framgångsrik dressyrhäst.

Grundgångarterna, ridbarheten och det allmänna intrycket av hästen som ung dressyrhäst bedöms.
Domarna ska ställa frågan:

- Motsvarar hästens uppträdande under ritten den allmänna uppfattningen om en dressyrhäst?
- Är hästen på rätt väg i sin träning (enligt utbildningsskalan)?
- Har hästen grundkvalitéer, för att med korrekt träning kunna utföra dressyr på högre nivå?

Gångarter
Gångarterna måste bedömas med största noggrannhet eftersom de är fundamentala för en dressyrhäst. De måste vara absolut taktrena och utan spänning. Påskjutet och spänsten i gångarterna ska komma från bakdelen med aktiva bakben och gå igenom en fjädrande rygg. Stegen och sprången ska vara elastiska och hästen ska visa naturlig balans, självbärighet och rörlighet.
Gångarternas kvalitéer bedöms genom att värdera helhetsintrycket, regelbundenheten och elasticiteten samt förmågan att bibehålla samma takt och naturliga balans även efter en övergång inom gångarten eller från en gångart till en annan.

Utbildningsstatus
Lika viktigt som gångarterna är den korrekta träningen i förhållande till hästens ålder.
Domarna ska värdera hur hästens utbildning motsvarar principerna i utbildningsskalan.
Särskild uppmärksamhet måste fästas vid en mjuk, stadig och elastisk kontakt till munnen och en eftergiven nacke. Nacken ska vara högsta punkt på halsen, som ska bäras fri. Ställningen i nacken och böjningen måste vara likartade åt båda sidor.
Hästen måste visa tillräcklig villighet, genomsläpplighet och harmoni. Naturlig förmåga till självbärighet krävs i förhållande till hästens ålder.
Ekipaget ska visa tydlig längning av form och korrekt överstrykning där det efterfrågas.

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

Fyraåriga hästar ska visa en bra balans och endast samling enligt programmets svårighetsgrad.
För femåriga hästar begärs endast början till samling - ”vilja till samling”.
För sexåriga hästar är en mera uttalad samling - ”förmåga till samling” - nödvändig.
Sjuåriga hästar ska visa en högre grad av samling som motsvarar svårighetsgraden, förmåga att bära vikt och visa lätthet i framdelen.
För femåriga ponnyer begärs en bra balans och endast samling enligt programmets svårighetsgrad.
För sexåriga ponnyer begärs endast början till samling - ”vilja till samling”.

Vid skolor och galoppombyten i språnget i unghästklasser är det viktigaste vid bedömningen ett flytande och korrekt utförande (se mindre fel).
Vid bedömning av fyra-, fem-, sex- och sjuåriga hästar samt fem- och sexåriga ponnyer måste domarna skilja på mindre fel, som inte belastar resultatet nämnvärt, och grundläggande fel, som i allmänhet leder till lägre betyg.

Mindre fel
Mindre fel ska bedömas milt om hästen, generellt sett, visar att den är korrekt tränad och visar naturliga, korrekta gångarter.
Hästar som i början av programmet visar viss spänning och koncentrationssvårigheter eller är lite ”tittiga”, bedöms mer välvilligt än i andra dressyrklasser.

<u>Mindre fel: fyraåriga hästar</u>

- Spänningsmoment i början av programmet/bedömningen med smärre koncentrationssvårigheter, men med förbättring under programmets gång
- Övergångar som inte sker exakt på angiven plats
- Lätt och tillfällig snedhet
- Fattning av fel galopp som omedelbart korrigeras
- Kort avbrott i gångart, t ex avbrott till trav under galoppdelen av programmet, som omedelbart korrigeras.

<u>Mindre fel: femåriga hästar</u>

- Spänningsmoment i början av programmet med smärre koncentrationssvårigheter, men med förbättring under programmets gång
- Halt där hästen inte är helt uppmärksam eller rak
- Övergångar som inte sker exakt på angiven plats
- Lätt och tillfällig snedhet
- Fattning av fel galopp som omedelbart korrigeras
- Kort avbrott i gångart, t ex avbrott till trav under galoppdelen av programmet, som omedelbart korrigeras
- Enkla byten med 2 eller 6 skrittsteg istället för 3 till 5 skrittsteg

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

Mindre fel: sexåriga hästar

- Skolor som inte börjar eller slutar exakt på angiven plats, något förlorad böjning under ett kort moment
- Förlorad böjning i slutet av öppnan eller slutan
- Galoppombyte i språnget som inte utförs exakt på angiven plats, något svajande eller inte i full balans

Mindre fel: sjuåriga hästar

- Obetydligt svajande och inte helt balanserade galoppombytesserier, dock måste enstaka galoppombyten vara raka.
- Tillfällig obalans i piruetter i galopp.

Mindre fel: femåriga och sexåriga ponnyer

- Spänningsmoment i början av programmet med smärre koncentrationssvårigheter, men med förbättring under programmets gång
- Halt där hästen inte är helt uppmärksam eller rak
- Övergångar som inte sker exakt på angiven plats
- Lätt och tillfällig snedhet
- Fattning av fel galopp som omedelbart korrigeras
- Kort avbrott i gångart, t ex avbrott till trav under galoppdelen av programmet, som dock omedelbart korrigeras

Grundläggande fel
Grundläggande fel leder i allmänhet till att lägre betyg ges. Exempel på sådana fel är: tydligt ojämn takt, spänning, bestående kontaktproblem, otillräcklig fjädring i ryggen, allvarlig snedhet och otillräckligt bakbensengagemang.

Grundläggande fel: fyraåriga hästar

- Ojämn takt i travrörelser
- Bristande tretakt i galopprörelser
- Ojämna eller oregelbunden/ passartad steg i skritt
- Genom programmet bestående spänning
- Upprepade kontakt-, snedställnings- eller munproblem
- Bristande mjukhet i ryggen
- Tydlig snedhet/oliksidighet
- Stela bakben, bristande energi och engagemang
- Spänningar och ovilja vid övergångar i och mellan gångarter

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

Grundläggande fel: femåriga hästar

- Ojämn takt i travrörelser
- Bristande tretakt i galopprörelser inklusive i förvänd galopp
- Ojämna eller oregelbunden/ passartad steg i skritt inklusive i vändning på bakdelen
- Tydligt motstånd eller förlorad diagonal fotflyttning i ryggning
- Enkla byten utan visade skrittsteg
- Genom programmet bestående spänning
- Upprepade kontakt-, snedställnings- eller munproblem
- Bristande mjukhet i ryggen
- Tydlig snedhet/oliksidighet
- Stela bakben, bristande energi och engagemang

Grundläggande fel: sexåriga hästar

- Ojämn takt i travrörelser
- Bristande tretakt i galopprörelser inklusive i förvänd galopp
- Ojämna eller oregelbunden/ passartad steg i skritt inklusive i skrittpiruetter
- Avsaknad av tydlig eftergift och böjning i skolor
- Övervägande inkorrekta galoppombyten i språnget
- Genom programmet bestående spänning
- Upprepade kontakt-, snedställnings- eller munproblem
- Bristande mjukhet i ryggen
- Tydlig snedhet/oliksidighet
- Stela bakben, bristande energi och engagemang

Grundläggande fel: sjuåriga hästar

- Ojämn takt i travrörelser
- Bristande tretakt i galopprörelser inklusive halvpiruetter i galopp (oklar tendens till tretakt)
- Ojämna eller oregelbunden/ passartad steg i skritt
- Avsaknad av tydlig eftergift och böjning i skolor
- Inkorrekta galoppombyten
- Genom programmet bestående spänning
- Upprepade kontakt-, snedställnings- eller munproblem
- Bristande mjukhet i ryggen
- Tydlig snedhet/oliksidighet
- Stela bakben, bristande energi och engagemang
- Upprepat motstånd (oförmåga) i det samlade arbetet

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

Grundläggande fel: femåriga och sexåriga ponnyer

- Ojämn takt i travrörelser
- Bristande tretakt i galopprörelser
- Ojämna eller oregelbunden/ passartad steg i skritt
- Genom programmet bestående spänning
- Upprepade kontakt-, snedställnings- eller munproblem
- Bristande mjukhet i ryggen
- Tydlig snedhet/oliksidighet
- Stela bakben, bristande energi och engagemang
- Spänningar och ovilja vid övergångar i och mellan gångarter

Allmänt Intryck
Utöver att värdera gångarterna och utbildningsstatus måste domarna bestämma om hästen visar tillräcklig naturlig talang för sin ålder för att utvecklas till en framgångsrik dressyrhäst/ponny.

Det allmänna intrycket baseras på:

- Gångarternas kvalitet (inklusive med vilken lätthet hästen utför rörelserna)
- Utbildningsstatus i enlighet med utbildningsskalan
- Potentialen och lämpligheten som dressyrhäst inklusive temperament (uppmärksamhet, vilja till arbete, naturlig ”gå-vilja”, mental avspändhet), byggnad och uttryck (uppträdande, utstrålning, hållning, naturlig charm)
- Harmoni, ett tillitsfullt partnerskap utvecklat i överensstämmelse med utbildningsskalan, där hästen presenteras i korrekt form och tempo med sluten mun och lugn svansföring.

En häst med potential att utvecklas till en dressyrhäst på hög nivå, måste alltid uppskattas mer än en häst som endast utför programmet lydigt, men utan att visa någon ytterligare inneboende kapacitet.

Ryttaren
Ryttarens sits och inverkan är av mindre betydelse vid bedömningen av unghästklasser.

Allmänt
Angående utrustning: se TR II.

Unghästklasser för 5- och 6-åriga hästar/ponnyer ska dömas av minst två domare som sitter tillsammans vid C och dömer gemensamt. Vid tre eller fler domare används även långsidorna och då måste domarna ha direktkontakt med varandra via headset eller dylikt.

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

Fyraåriga hästar bedöms från någon av långsidorna. (Se ”Anvisningar för 4-års klasser i dressyr”).

Protokollet för Allmänt Intryck ska användas. Domarna dömer fem bedömningsgrupper: skritt, trav, galopp, lösgjordhet och allmänt intryck. Vid bedömning av fyraåringar och i ungponnyklasser används även bedömningsgruppen harmoni. Decimaler kan användas. Betygen adderas och divideras med 5 alternativt 6, vilket ger slutbetyget. Eventuella fel dras av. Alla de fem alternativt sex enskilda bedömningsgrupperna ska var för sig kommenteras på protokollet.

Sjuårs-klasser kan bedömas av tre eller fem domare. Om tre domare dömer sitter domarordförande vid C och bedömer endast det tekniska utförandet av programmet. De övriga två domarna sitter tillsammans vid E eller B och dömer endast hästens kvalitéer. Om fem domare dömer sitter domarordförande och ytterligare en domare vid C och en tredje domare sitter vid E. Dessa dömer endast hästens kvalitéer och har samband via headset. De övriga två domarna dömer individuellt vid M och B endast det tekniska utförandet av programmet. Dessa har varken samband med varandra eller de andra tre domarna. Hästens kvalité och det tekniska utförandet av programmet vägs samman med vardera 50 % av totalresultatet. Eventuella avdrag görs enligt TR.

Starttider

1-2 minuter mer än normalt ska avsättas i startlistan för varje ekipage, dels för hästens tillvänjning vid dressyrbanan och dess omgivning, dels för domarnas möjlighet att hinna diktera betyg och kommentarer.

2025-03-26